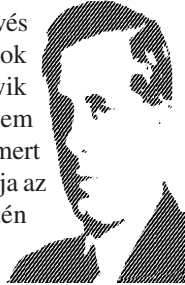

Ortvay alatt...

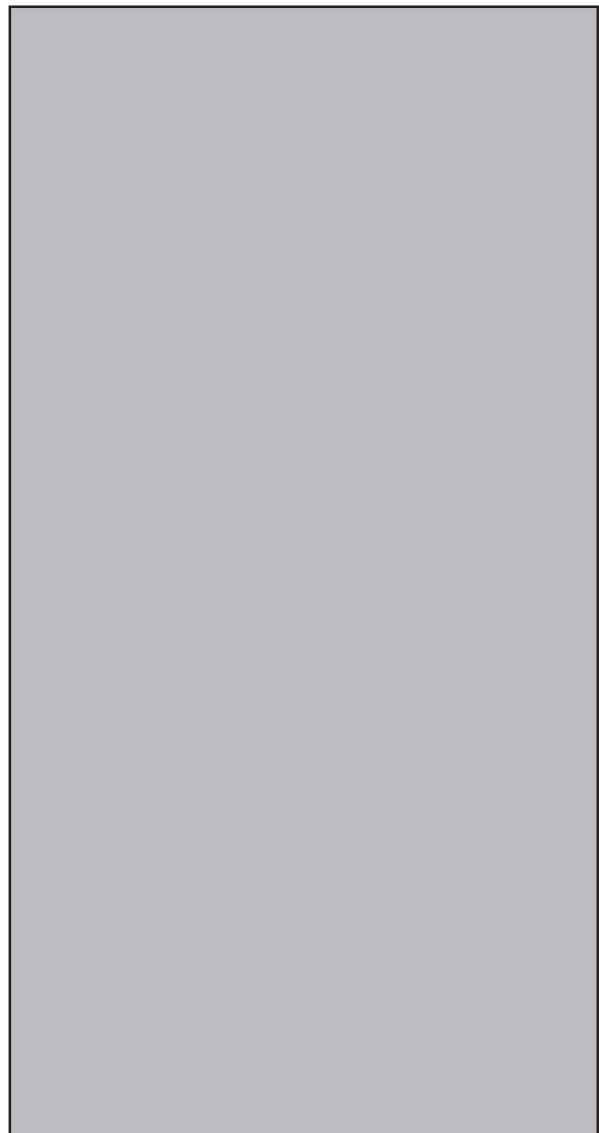
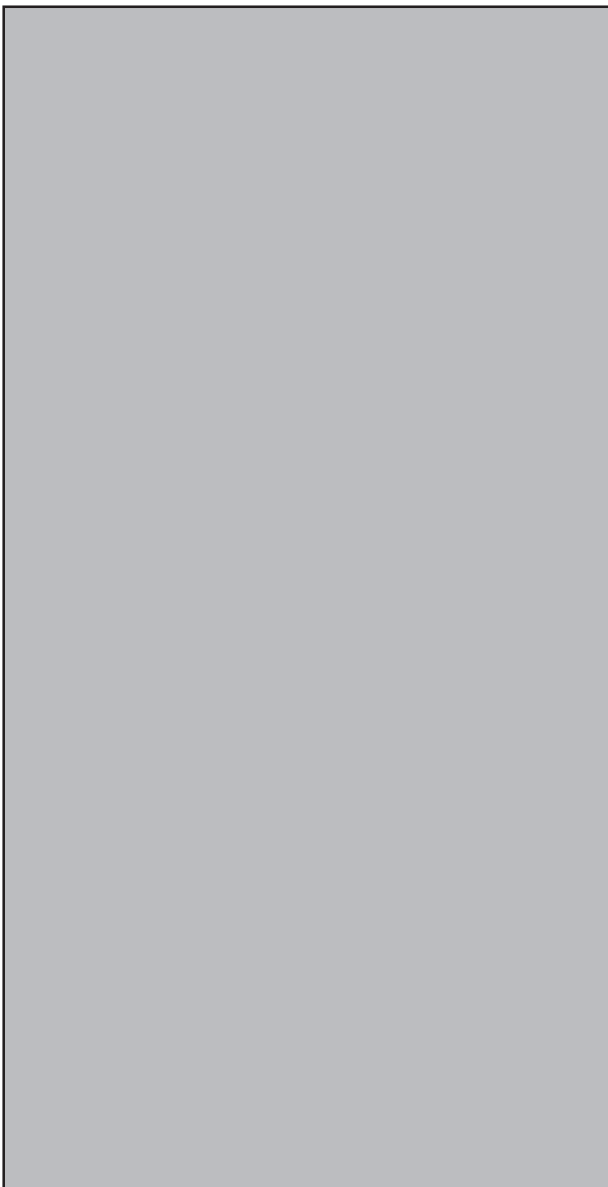
Megint megjelentünk! Dacára annak, hogy kevés cikk érkezett, mégis itt vagyunk. Hogy miért? Az ok nyilvánvaló. Ortvay verseny alatt a fizikusok egyik fele ortvayzik, a másik fele pedig élvezi, hogy nem iratnak most zárthelyit, és végre kicsit nyugta van, mert az elszállt agyak hazamentek fejet törni. E szám célja az ortvayzók figyelmének elvonása, hogy a szintén ortvayzó szerkesztők saját esélyüket növeljék. Ereszkedjete alá a megoldhatatlan feladatok

magasztos fellegeiből, adjátok hát át magatokat a cikkolvasás élvezetének! Aki pedig még hezitál, hogy adjon-e be feladatot, ne felejde: Két feladattal is lehet nyerni (ha a többiek feladatmegoldás helyett cikkírással foglalkoznak), és most is elkezdni, ugyanis az egyes feladatokra is lehet különdíjat nyerni. Először tehát kellemes olvasgatást, majd véres verejtékezést

mazsx

NSZDK

ICPS Bécsben

Hogy mi az az ICPS? – kérdezed. (Talán Bécsről nem kell magyarázkodnom...) Nehéz néhány szóban leírni, igazából ki kellene próbálnod. Jó buli, érdekes emberekkel ismerkedhetsz meg, nyelvet gyakorolhatsz, mellesleg megtudhatod, hogyan néz ki egy konferencia. Utóbbi sem mellékes: ez az utolsó lehetőség, amikor még nem kell élesben szerepelned. Nagy és soknyelvű közönség előtt megtapasztalhatod, milyen is 25 perc alatt angolul elmondani azt, amivel foglalkozol, milyen érzés, ha a poszteredet nézik a többiek (vagy éppen nem nézi senki), és még talán az sem „égő”, ha hülye kérdést teszel fel egy előadás után az előadónak. Megismerkedhetsz olyanokkal, akik hasonló témával foglalkoznak, mint te, netalántán e kapcsolatoknak később még hasznát is veheted.

Így reklámoznom az ICPS-t. (Mellesleg ez az *International Conference for Physics Students*, azaz Fizikushallgatók Nemzetközi Konferenciája, szavak rövidítése.) De nem erre kért meg Manó, hanem arra, hogy írjak néhány sort az ideai bécsi ICPS-ről. Bevallom őszintén, ez az első, amin részt vettem, még a tavalyira sem mentem el, pedig annak Szeged adott otthont. Utólag sajnálom.

A konferenciát augusztus 10-e és 17-e között rendezték meg a Bécsi Műszaki Egyetemen. Szerencsére, mindjárt a konferencia első napján túlestem az előadásomon és az ahhoz kapcsolódó izgalmon, így ezt követően maradéktalanul tudtam élvezni a finom bécsi levegőt, az izgalmasabbnál izgalmasabb előadásokat (no meg a szép portugál lányokat).

Néhány szót a technikai részletekről, hogy fogalmat alkothassatok arról, hogyan is néz ki egy ilyen rendezvény. Mind délelőtt, mind délután 3-4 előadás volt egymás után egy-egy „szekcióban” (értsd: egy-egy teremben), és három teremben párhuzamosan zajlottak az előadások. Kezdetben még elég jól sikerült az asztrofizika - részecske fizika - statisztikus fizika hármasság köré szervezni a szekciókat, és legfeljebb egy-egy biofizikai vagy tudománytörténeti eszme-futtatás zavarta meg a rendszert, de az utolsó napokra teljesen kaotikussá vált az egész, és előfordult, hogy egyszerre tartottak három szilárdtest fizikai előadást. Miután az előadó fellélegzett, hogy a kiírt 25 perc helyett csak 28,5 perc alatt sikerült ledarálnia 20 percesre tervezett mondókáját, és a kedves bécsi „chair-woman” is csak

háromszor jelezte neki, hogy túllépte az időkorlátot, a hallgatóság részéről rázúduló kérdés-özönnel szemben kellett megállnia a helyét. E kérdések (ha egyáltalán voltak) több esetben is arról szóltak, hogy a kérdező egy kukkot sem értett meg az előadásból. (Mondjuk, a helyzet azért nem mindig volt ilyen tragikus...)

Az előadásokat, érdekesség és színvonal alapján, négy részre osztanám. Voltak az átlagosan jó előadók, akik érthetően és érdekesen ismertették egy szakterület friss eredményeit (melyben általában saját munkájuk is szerepelt). Néhányan, főleg felsőbb évesek, egy annyira szűk területtel foglalkoztak, hogy a témában nem járatosak (és leginkább a fiatalabbak – ne felejtsük el, fizikushallgatók konferenciájáról van szó!) nem értették

meg a prezentációt, még ha az előadó, előadása elején, vázlatosan el is magyarázta a használandó fogalmakat. Ezzel szemben, az alsóbb évesek közül néhányan olyan kérdésekről beszéltek, melyek nem számítottak újdonságnak az idősebbek számára. A negyedik csoportot pedig

azon előadók alkották, akiknek beszéde (kiejtése, hadarása,...) teljesen érthetlenné és élvezhetlenné tette az előadásukat. De mivel az ICPS egyik legfontosabb célja a „konferenciázás” gyakorlása, a kevésbé élvezetes előadást produkálók nem hibáztathatóak, legfeljebb nem a megfelelő közönség előtt adták elő mondandójukat, vagy kell még néhány angolórát venniük. Például, minden elismerésem azoké az első-másodéveseké, akik eljöttek Bécsbe, és felsőbb éveseket megszegyenítő kitűnő angolsággal, könnyedén és érdekesen adták elő azt, amit a sokad éves hallgatók netán jobban tudtak náluk, de kevésbé lettek volna képesek előadni azt.

Ezeket az előadásokon kívül is szerveztek számunkra programokat a rendezők. Néhány meghívott előadó, leginkább a vendéglátó egyetem (Technisches Universität Wien) professzorai, is tartottak előadást. A rendezők lehetővé tették, hogy szakmai kirándulásokon vegyünk részt: választhattunk az egyetem fizikai laboratóriumai, az Osztrák Egyetemek Egyesített Magfizikai Intézete és a csillagvizsgáló között.

A szerda délután a posztereknek volt fenntartva: ekkor mindenki, aki nem (csak) előadással, hanem poszterrel

(is) készült, az érdeklődők „hömpölygő áradatát” fogta vissza, nehogy letépjék szebbnél szebb plakátjukat, valamint a magasröptű szakmai kérdésekre (pl. „mit csinálsz ma este, szép lány?”) igyekezett válaszolni. De komolyan: szakmailag is hasznosnak bizonyult egy-egy poszter alkotójával elbeszélgetni, mint ahogy az előadásokat követő kötetlen beszélgetések is fontosak voltak szakmai ismeretségek kialakulása szempontjából.

És ne feledkezzünk meg a bulikról sem! Több este is rendeztek „party”-kat, úgymint megnyitó party, nemzeti party és záró party (meg Duna-party sétálás... :-). Szídtuk a zenét, szídtuk a helyszínt, mindent szídtunk, de annyira rosszul éreztük magunkat, hogy csak hajnalban kerültünk ágyba, és a másnap reggeli előadásokon – mily meglepő! – erősen megcsappant az érdeklődés. Hadd ejtsek néhány szót külön a „National Party”-ról, mely hagyománnyá vált az ICPS-eken. Minden ország, minden nemzet bemutatkozik egy-egy asztalon: hol whiskyvel, hol vodkával, hol pálinkával itatnak le, könnyítésként vedelhetsz különleges borokat vagy söröket. (Azért ne feledkezzünk meg a finomabbnál finomabb ételekről sem: norvég halas szendvics, osztrák palacsinta, magyar Balaton-szelet vagy éppen román édesség várta az éhezőket. Sőt, néhány helyen még kiadványok és plakátok is várták az „érdeklődőket”.) A lelkesebb országok képviselői a színpadon produkáltak valamit, több-kevesebb sikerrel. (A tömegeket megmozgató felhívás skót táncrea és bécsi keringőre például *több* sikerrel járt.)

Péntek délután tartották a IAPS (= *International Association of Physics Students*) éves közgyűlését. Habár semmi kedvem sem volt részt venni rajta, végighallgattam. (Ennek oka a következő: előző este egy kisebb, svédekből, dánokból, norvégokból, portugálokból, osztrákokból álló társasággal néhány kellemes órát töltöttünk a bécsi városháza előtti téren, a fűvön énekelve-beszélgetve. Ebből támadt az az ötletem, hogy – a magyar fizikusnótákhoz hasonlóan – írni kellene nemzetközi fizikusnótákat. A javaslatomat a IAPS közgyűlésén előadtam, és az ötlet megtetszett a jövő évi ICPS rendezőinek, így lehet, hogy kiírnak egy pályázatot fizikusnóták írására.) A közgyűlés messze nem volt annyira unalmas, mint amennyire számítottam, a levezető elnök ügyesen irányította a vitát, nem engedte parttalanná válni. Magyar részről annyi érdekes, hogy Manót választották az IAPS

újsága, a JiAPS főszerkesztőjének.

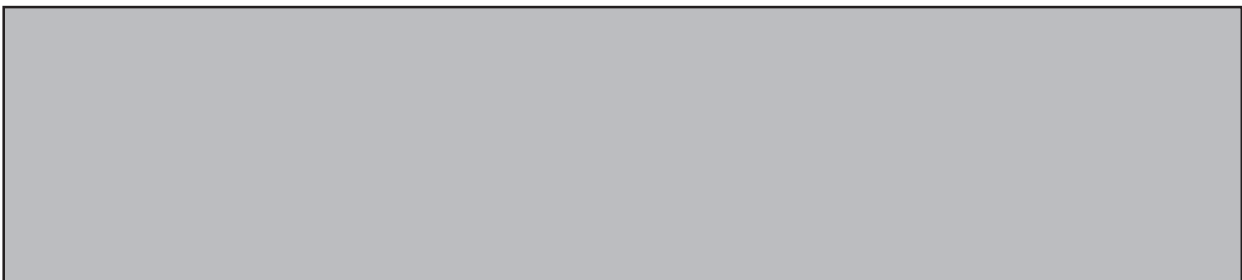
A közgyűlés talán legfontosabb témája a jövő évi ICPS megszervezési jogának odaítélése volt. A döntés nem volt kétséges, hiszen egyedül az egyik portugáliai egyetem pályázott rá, de azért sem lehetett, mert a megelőző néhány nap alatt a portugálok mindenkinek a szívébe belopták magukat. És most nem csak a csodálatos portugál lányokról beszélek (aki jövőre elutazik, tudni fogja, mire gondolok :-); ráadásul, a jövő évi előkészületek miatt amúgy is népes portugál csoport volt az egyetlen, amelyben a lányok alkották a többséget!), hanem gondolok mindannyiuk kedvességére, nyíltságára, jó hangulatára, szívélyességére. Kellemes volt velük beszélgetni, még ha néhányuk angol kiejtésén át is ütött a jellegzetes portugál hanglejtés. Figyelmesekek voltak, például idegen jelenlétében egymás között is angolul beszéltek, és nem portugálul. (Hányszor fordult elő, hogy magyarul beszélünk egymással, vegyes társaságban!)

És még valami: talán ők vették a legkevésbé komolyan a fizikát. Az unalmasan komoly, képletekkel és grafikonokkal „díszített” poszterek mellett felüdülés volt elolvasni a portugálok képregényét, mely egy baktérium és egy tudós párbeszédén keresztül világítja meg a termodinamika lényegét. Tudományos szempontból komolytalan poszter, mégis az egyetlen, melyre biztosan mindenki emlékezni fog. És milyen nagy élmény volt végignézni azt az előadást (most színházi, és nem tudományos értelemben használva e szót), mely egy fizikus életén keresztül mutatta be a fizikát: e kerettörténetbe ágyazták bele, sok humorral fűszerezve, a kis. fiz.-ből nagyrészt ismert kísérleteket. Csodálatos és irigylem ezt a könnyed hozzáállásukat a fizikához. Kontrasztként hadd említsem meg azt az orosz harmadéves lányt, aki élete legfőbb céljának a para- és ferromágneses anyagok viselkedésének alapos megértését tartotta.

Ízelítőként ennyi talán elég. Úgy gondolom, minden szempontból érdekes, érdemes és tanulságos volt részt venni az ICPS-en. Javasolom, hogy mindenki, aki teheti, próbáljon meg kijutni jövőre Portugáliába. Az ország biztosan szép, és az ICPS is óriási élmény. A jövő évi ICPS sikerére pedig garancia lesz a portugálok már idén is tapasztalható hatalmas lelkesedése.

Bíró Tamás

A leköszönő elnök kiegészítése a cikkhez

HÍREK

A Magyar Fizikus Hallgatók Egyesületének szervezésében 1997. december 17-től 20-ig kerül megrendezésre a CERN látogatás. A tervezett program szerint 17-én (szerdán) délután indulunk busszal Genfbe, ahova másnap reggel érkezünk. A csütörtöki napon megtekintjük a kutatóközpontot, beleértve a LEP alagutat is, mely a téli időszakban nem üzemel. A látogatásnak csütörtök este lesz vége, ekkor genfben megszállunk, majd másnap szabad séta a városban. Délután visszaindulunk és szombat reggel megérkezünk Budapestre. A program CERN-i szervezője Vesztergombi György, aki a magyar nyelven tart majd idegenvezetést. A kirándulás egy személyre jutó költsége igen magas volna, ám a szállásra már sikerült, az utazásra pedig még az év végéig próbálunk támogatót szerezni. A rendezvény egy személyre jutó költsége 5 és 8 ezer Ft között várható. Ez nem tartalmazza a költőpénzt és az étkezést. Valószínűleg az étkezés egy jelentős részét kénytelenek leszünk konzerv-turista módján lebonyolítani. Jelentkezni november 17-ig lehet a Hallgatói Irodában.

*

Egyesületünk csereprogramját szeretné kiegészíteni önállóan szervezett gyakorlatcserével. Ez első évben az IAPS (International Association of Physics Students) tagszervezeteinek bevonásával, majd később a fizikusokat képző egyetemeken tanuló fizikus hallgatókkal felvéve a kapcsolatot bővítenék a cserével foglalkozó fizikus Helyi Bizottságok rendszerét. Erre egyrészt azért van szükség, mert ezáltal Ti konkrét igényeiteknek megfelelő állásokhoz juthattok, másrészt pedig, hogy az igen magas adminisztrációs költséget, melyre nincs anyagi fedezetünk, csökkentsük.

*

A fenti hírtől függetlenül idén is megrendezzük a gyakorlatcsere-programot. A jelentkezőknek két űrlapot kell kitölteniük, az egyiket a Mafihe számára kell adatokat közölni, ezek alapján történik majd a pontozás, a másik lap az IAESTE központba kerül majd. Ne felejtsetek el mellékelni a nyelvvizsga-bizonyítvány és a verseny illetve a TDK oklevél másolatát sem. (De elegendő, ha bemutatjátok Editnek, Manónak, vagy nekem.) A jelentkezési lapon idén megjelölhetitek a témákat is, hogy az esetleg beinduló saját szervezésű csereprogramunkban erre is tekintettel lehessünk. A jelentkezési határidő december 5. Kedvcsináló cikkek hébe hóba megjelennek az ELTE TTK-s Nyúzbán és a Mafigyelőben.

INFORMÁCIÓK

Megnyílt a fizikus gépterem! A sok társadalmi munka révén nyáron megnyitotta kapuit (vasajtáját) a Gólyavár mögötti alagútban a Gólyavár felől balra az ELTE-HB által működtetett gépterem, melyben hamarosan hálózat is lesz. A kulcsot az veheti fel, aki rendelkezik kék kártyával. Ezen kártya kiadására Horváth Péter (a rendszergazda csillag@cs.elte.hu) és az elnökségi tagok jogosultak. Ezen kártyára a kiadó rávezeti a nevet, majd töltsétek ki értelemeszerűen. A kulcsot a Hali1-ben vehetitek fel a kártya és a diákigazolvány együttes leadásával. A gépterem 16.00 órakor zár, ekkor az, akinek diákigazolványa az irodában van, menjen érte, mert az iroda pontban 16.00-kor zár, és, aki később akarja elhagyni a géptermet, annak - egyelőre - engedélyt kell kérnie a rendszergazdától, melyet kivételes esetben meg is kaphat. A gépterem bezárásáért az utolsó kulcsfeltevő a felelős.

*

Fizikus mikulás és Ortvay eredményhirdetés lesz december 4-én, hogy másnap rávezethesd helyezésedet a csere-jelentkezési lapra. A hagyományoknak megfelelően lesz szaloncukor, étel, ital és sok-sok feladat, melyek megoldását csak akkor fogod élvezni, ha foglalkozol is velük, úgyhogy hajrá. Az időpont és helyszín valószínűleg hagyomány szerint a D-épület nagyterme lesz, szeretnénk 14 órakor kezdeni.

*

A Mafigyelő továbbra is keresi azokat a fizikusokat, akik témájukat népszerűsítő stílusban megismertetnék a hallgatósággal. Mivel a Mafigyelő nem rossz tanulók írástára rossz tanulók számára, várjuk a zsenik és zsenipalánták írásait is. (Nobel díjat a Mafihe nem ad.)

*

A TDK Hétfégét a Fizikus Tudományos Diákkör szervezi, ideje november 22. Figyeljétek a plakátokat, és jöjjen el mindenki, aki nem TDK-zik. Külön busz megy Visegrádra, ahol az előadók bevezetik a járatlanokat témájukba, hogy a korábban járatlanok tapasztalatra szert téve járjanak járatlan utakon a tudomány kilátástalan labirintusában.

*

Belföldi csere szervezésével is próbálkozik a Mafihe Nemzeti Bizottsága. Az igény felmérése érdekében várjuk jelzéseiteket a MAFIHE@ludens címre, hogy szeretnétek-e Szegeden, vagy Debrecenben, esetleg a Műszakin, vagy az ELTÉ-n eltölteni egy hetet.

Cikkírók: Bíró Tamás, Major Márton,
Borsányi Szabolcs
Szerkesztő: Borsányi Szabolcs
Felelős kiadó: Major Márton
Nyomda: University Press Kft
Készült 600 példányban

**Magyar Fizikus Hallgatók
Egyesülete**
1088 Budapest Múzeum krt. 6-8.
Hallgatói Iroda
Tel.: 266-7262, 266-9833/ 2466
Fax: 266-2556
mafihe@ludens.elte.hu
<http://www.kfki.hu/~mafihe/>